

ABONAMENTUL:

Pe un an . 300 Lei
Pe jum. an . 150 Lei
Pe trei luni . 75 Lei
Lunar . . . 25 Lei

TELEFON No. 750.

SOLIDARITATEA

ZIAR INDEPENDENT

REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
Str. Românului 1/a

Inserțiunile se primesc
la administrație și la
Agențiile de publicitate

Restabilirea valorilor

Una dintre cele mai frecvente constatări cu privire la viața publică este recunoașterea căsturnării valorilor sociale și în legătură cu aceasta, încercarea elementelor dubioase de a elimina dela baza progresului principiile etice. Se presupune așadar de către aceste elemente, căroră temporar le este dat să conducă mai ales în viața comercială și economică a țării, că poate să existe o societate cu încredințare durabilă și cu progres rodnic, fără corupțione și așezarea la locul cuvenit a tuturor factorilor determinanți ai societății și fără observarea riguroasă a moravurilor publice. — și aceștia se înșală. Căci etica își are rolul suprem de a conduce chiar și atunci când principiile ei sunt călcate în picioare, — așa cum o fac azi încă speculanții tuturor nevoilor populației, oportuniștii împrejurărilor turburi și oamenii streini de neam, cărora nimic nu le este sfânt ce cade afară de sfera lor îngustă a preocupărilor meschine, și cari ignoră orice principiu care nu le dă satisfacerea imediată și numai a poftelor instinctive.

Totuși dacă pentru această intervertire generală trebuie să căutăm răspunderile — nu atât, aceștia, cei răi, trebuie trași la răspundere: Șarlatanii întotdeauna fac răul ce și căut le îngăduie indulgența omenească. Noi socotim să invinovățim mai mult pe aceia, cari pot împiedica lățirea cangrenei sociale: sunt vinovați cei buni, pentru tot binele ce ar putea face dar nu-l fac, și cei cari ar putea dar nu sunt destul de curajoși pentru a lupta fățiș dând contribuția lor de sacrificiu și ajutorul lor moral, pentru a putea reveni la normal.

În această ordine de idei, credem că avem nevoie mai mult de acțiune directă, de muncă pozitivă, decât de critici negative. Aci, acei cari își simt datoria de a ajuta la refacerea opiniei dominante prin integrarea celor două cerințe fundamentale ale societății: morala și munca vor trebui să iasă la iveală. Dând într-o epocă de materialism feroce — dreptul sufletului omenească în cele mai frumoase însușiri morale și sociale, vom izbândi cu siguranță în contrabalansarea răului ce ne minimează, în suprimarea tendințelor pernicioase, și mai presus de toate în constituirea pe baze solide, adânc așezate în sufletul popular al unei vieți noi, curate și rodnice.

Corpurile legiuitoare.

— Ședința Camerii dela 30 Dec. —

Ședința se deschide la ora 3 și jumătate sub prezidenția dlui Orleanu. În băncile ministeriale dnii V. Bratianu, gen. Moșoiu, gen. Văitoianu și A. Cosma.

D. MOCANU cere dosare privitoare la vânzarea unei păduri a statului din jud. Vâlcea.

D. RAUTU prezintă un memoriu al revizorilor de telegraf, cari cer să li-se acorde avansările meritate.

D. ministru TR. MOȘOIU răspunde că guvernul a hotărât să le dea revizorilor de telegraf posibilitatea de a ajunge, și fără studii academice, dar cu dovezi de aptitudine și merite reale în serviciu, până la gradul de sub-șef de serviciu.

D. IUSTIN STĂNESCU își repetă întrebarea făcută într-o ședință anterioară, relativ la reorganizarea Monitorului Oficial.

D. ministru gen. VĂITOIANU răspunde, că este absolut de acord cu d. Stănescu și că a și pregătit un proiect de lege pentru reorganizarea Monitorului Oficial, atât în ce privește apariția, cât și distribuția lui în toată țara.

D. ministru SASSU, răspunde la întrebarea deputatului Psepelinski, că a luat măsuri ca toate cisternele cu petrol lampant care erau destinate exportului, să fie dirijate înspre orașele lipsite de petrol.

Pe de altă parte, dsa spune, că a adresat o telegramă circulară tuturor prefecturilor să raporteze capacitățile depozitelor de petrol lampant în vederea repartiției, pe care ministerul de industrie o pregătește, ca toate localitățile să fie aprovizionate cu petrolul necesar nevoilor populației și dela orașe și dela sate.

D. dr. I. PIȘNIER cere ca să se ia dispoziții pentru achitarea datoriei statului față de diferite fabrici din Ardeal și Bucovina.

Se continuă discuțiunea reformei financiare. D. Gîrgorie Dumitrescu, raportorul proiectului, face o paralelă între legea titulescu și proiectul în discuție și spune că acesta nu se aseamănă cu cel dintâi. Discursul e des întrerupt de opoziție.

Se votează fără discuție proiectul de lege pentru recunoaștere ca persoană morală a „Muzeului regional” din Galați și a soc. „Prietenii științei” din Craiova.

Se votează apoi recunoașterea calității de cetățeni români a mai multor români macedoneni.

D. V. MARCU, raportor, citește proiectul de lege din inițiativa majorității parlamentare pentru sporirea diurnelor deputaților și senatorilor dela 4800 lei la 2000 lei lunar.

D. G. MITRO citește în numele țărăniștilor o declarație de protestare împotriva acestei sporiri.

După o discuție mai aprinsă proiectul este pus la vot și este adoptat cu 108 pentru și 5 contra. Opoziția s'a obținut dela vot.

Ședința se ridică la ora 8 și jum.

SENATUL.

Ședința se deschide la ora 4 fără un sfert. Prezidează d. C. Dimitriu.

Se fac câteva comunicări.

D. ministru de război răspunde în chestiunea ofițerilor invalizi și șterși din controalele armatei.

S'au făcut tablouri la ministerul ocrotirilor sociale de situația acestor ofițeri, spre a fi înaintați la gradul penziei ce primesc, conform legii.

D. ministru de justiție răspunde la o întrebare, ce i-s'a adresat în chestia augmentării salariilor magistraților, ca bugetul țării nu poate suporta o nouă sporire.

D. dr. DEMETRIADE citește o adresă de mulțumire, pe care Senatul o va exprima dlui Const N. Vasiliu pentru donațiunea de 12 milioane spre a se ridica un cămin studentesc.

D. C. BANU ministrul artelor se asociază în numele guvernului la mulțumirile exprimate de Senat și ar dori ca acest gest să fie un indemn și pentru alți oameni bogați.

Senatul ia vacanță până la 22 Ianuarie 1923.

Fapta unui bun român.

— Donațiunea d-lui Constantin Vasiliu. —

Într'un articol dintr'un număr anterior ne-am ocupat de fapta mare a dlui Constantin Vasiliu, care a pus la dispoziția Ministerului Instrucției suma de 12 milioane de lei, pentru clădirea unui cămin studentesc la București.

Iată petițiunea dlui Constantin N. Vasiliu:

Domnule ministru,

În timpul de față, când toți cei cu drag de țară trebuie să muncească din răspuțeri pentru restaurarea a tot ce e mai demn și mai sfânt, trebuie să ne gândim în primul rând, că munca înobilează pe om, că prin știință putem ajunge la lumină și numai așa putem să ne facem vrednici de-a fi așezați cu cinste în rândurile popoarelor civilizate.

Una din condițiunile indispensabile ce pot contribui la înălțarea noastră ca popor pașnic și muncitor este în primul rând educația tineretului nostru român, viitoarele generații de mâine în făgăduința că ele vor munci cu râvnă la sporirea isvoarelor de lumină necesare scumpei noastre patrii.

În toată activitatea depusă de mine în decursul anilor de muncă neproștată, m'am gândit la două mari probleme:

1. La îmbunătățirea stării țărânului făcând din sătenii nevoiași miei proprietari în loturi de circa 3—10 hectare, înlesnindu-le traiul și îndemnându-i la muncă cinstită. Numărul acestor săteni deveniți de vecie stăpâni pe bucățile lor

de pământ sunt în număr de câteva mii, fapt petrecut anterior promulgării legilor în ființă.

2. A doua problemă ce am aspirat să infaptuiesc, a fost aceea de a da fiilor de țărani sau altora din popor, lipsiți de mijloace, sprijinul necesar pentru educație.

Astăzi în executarea acestui ideal viu cu o încredere a vă aduce la cunoștință domnule ministru, următoarele:

Însufletit de dorul pentru binele omenească, am luat inițiativa, față de sufletul vremii ea din propriile mele fonduri să construiesc un cămin studentesc, în care cel puțin 100 studenți români fii din popor, de preferință țărani, de religie ortodoxă — drept-credincioși, să-și găsească aici sprijinul necesar, pentru învățătura și dobândirea isvoarelor de lumină.

Căminul ce voesc a-l înființa, va avea caracterul de fundație purtând denumirea de: „Fundația Constantin N. Vasiliu”, iar la terminarea construcțiunii în stilul și condițiunile ce voesc a face, se va inaugura în ziua de Sf. Împărați Constantin și Elena.

Deși dvoastră ați binevoit a-mi comunica prin amicul meu d. Vasile Dimitropol, că înțelegeți să-mi oferiți teren gratuit din bunurile imobiliare, dependente de acel minister, subsemnatul mulțumindu-vă din suflet pentru gestul laudabil de a vă rălia dorințelor mele, eaz în care mă încurajați și mai mult, vă rog domnule ministru a lua act că înțeleg să obțin prin plată acest te-

ren. pe care să-l afectez ca fond în totul construcției însă cu prețuri rezonabile și în condițiile prevăzute de legile și regulamentele pentru vânzarea bunurilor Statului.

Înteleg să dau acestor studenți nu numai locuință dar și întreținerea lor permanentă până la terminarea desăvârșită a studiilor lor.

În acest scop voi afecta suma de lei 12.000.000 (douăsprezece milioane), pe care o cred deocamdată suficientă.

Binevoii a lua act de această a mea dorință, și voind ca localul să corespundă cerințelor dictate de legile și regulamentele școlare în vigoare, vă rog respectuos, a ordona să se întocmească planurile și devizele referitoare, până la concurența sumei de 6.000.000 lei urmând ca lucrările se înceapă chiar în primăvara anului 1923.

Acest institut va fi prevăzut în mod formal și expres în actul constitutiv al „Fondației Constantin N. Vasiliu”.

Statutele societății, voi avea onoarea a le depune cât mai repede cu rugăciunea ca să se acorde personalitatea morală și juridică a acestui institut.

Restul de 6.000.000 lei va forma un capital inalienabil al fundației din venitul cărui capital se vor întreține cei 100 studenți universitari, adăpostii în căminul ce va lua ființă.

Fac această operă de binefacere pe de-o parte drept recunoștință în fața lui Dumnezeu și spre mulțumirea sufletului meu, că am putut izbăvi cu succes în toate întreprinderile mele, iar pe de altă parte îndreptez această operă de binefacere, spre folosul fiilor de țărani în mijlocul cărora am trăit o viață întregă și am muncit și pentru care am avut și am o deosebită dragoste.

Binevoii vă rog, domnule ministru, a primi încredințarea osebitei mele considerații.

(ss) *Const. N. Vasiliu*, proprietar domiciliat în București str. C. A. Rosetti 34.

Am dorit ca acest gest rar să găsească cât mai mulți imitatori printre Românii noștri.

O inițiativă a normaliştilor din localitate

În ziua de 31 a. c. a avut loc o ședință literară în sala festivă a seminarului teologic, dată din inițiativa elevilor normalişti din clasa VIII-a.

Cuvintele lor în această chestiune au avut răsunet în sufletul nobil al dlui Teodor Botiș, directorul institutului care cu toată înima și cu tot sufletul de român, le-a pus și le va pune totul la dispoziție.

Cu această serbare ei pun începutul unui șir de reprezentații ce vor urma ca să le dea atât în localitate, cât și în comunele din împrejurul Aradului și chiar în departări, pentru a întări simțul și elementul național românesc în aceste tinuturi unde, după turburarea grozavă a războiului trecut, trebuie să deschidem bine ochii.

Frumoasă inițiativă, pentru că numai gândind în felul acesta, ne putem întări pentru a rezista loviturilor din afară, la care trebuie să ne așteptăm.

În prezența onoratului d. director, a corpului profesoral a școlii normale de fete din localitate, precum și mult public din oraș, s'a deschis serbarea prin cuvântarea elevului V. Radu despre neuitatul și marele nostru om de stat „Spiru Haret”.

2. A urmat apoi romanța „Lasă-mă să cânt în pace” executată cu mult sentiment de dsoara Eugenia Sîiartău acompaniată la pian de Hortensia Sîiartău.

3. „Capriciul unui tată” piesă de Z. Bărsan care a fost destul de reușită, fiind jucată de Eugenia Sîiartău, C. Vasil și A. Vădășan.

4. „Idilă la țară” piesă într'un act de Maria Baiulescu în a cărei loruri s'au distins: Zomboreanu, H. Sîiartău, V. Catană, O. Goldiș, St. Sebeșan și mai ales Eugenia Sîiartău, I. Goicea, M. Mucenic, I. Rusu, etc.

5. „Titio Matei” romanță executată de dsoara Letița Barzu acompaniată la pian de doamna Salay profesară.

Având deplină reușită, au văzut și ei bucuria ce au simțit-o auditorii numeroși și acum ei sunt în căutarea diferitelor producții ca: piese de teatru, poezii, coruri, etc., pentru a-și forma un frumos repertor ce va urma să ne stea la dispoziție aici în localitate, cât și la sate.

C. ISTRATE.

CRONICA ARTISTICĂ

Moartea civilă.

Tragedie în 4 acte reprezentată la Teatrul Orașenesc, în seara de 30 Decembrie 1922, cu marele artist Ion Manolescu.

Manolescu ne-a dat prilejul fericit de a trăi câteva ore sub imperiul adevăratei arte, pentru care marele artist a intrupat rolul atât de complex al eroului din sguđuitoarea tragedie *Moartea Civilă*.

Dela prima apariție în scenă, spectatorii au fost cuprinși de acel fior de milă și groază ce-și inspiră durerea profund omenească, a nefericitului soț și părinte. Victimă a temperamentului său nenorocit, comite crimă pentru a nu fi despărțit de ființele pe cari le adora — crezând în suprema lege a dragostei — uitând însă legile sociale, care îl îndepărtează pentru totdeauna de tot ce avea mai drag. Se sbuciumă însă cu nădejdea că într-o zi va putea reuși să revadă ființele cărora își închinase tot ce-i mai rămasese în sufletul lui pătat de crimă.

După 13 ani de chin și radejde fuge din încreșoare, reușind să-și revadă soția și copilul, care mulțumită unei inimi generoase, erau la adăpost de mizerie și duceau o viață liniștită. Aci de abia începe lupta dureroasă, când îi este dat se aleagă între fericirea lor, datorită unui străin, și speranța vagă de a le face fericite prin mijloacele lui proprii. Covârșit însă de bunătatea, mila și dragostea acelor pe cari le credea înstrăinate și mișcat de gestul soției gata să plece cu el, numai pentru fericirea copilului lor, se decide el însuși pentru supremul sacrificiu, ca prin moartea lui, să le steargă orice piedică și pată în calca fericirii.

Artăstul Manolescu, care atât de natural și perfect a intrupat pe erou, prin calitățile lui dramatice a tinut încordată, atenția și interesul publicului în tot timpul reprezentației.

Iar în actul final a comunicat spectatorilor întreaga durere de care el însuși era cuprins și împreună au plâns, toată gama suferințelor unui suflet sbuciumat ce intra în agonie și pentru al cărui tragic sfârșit, toată lumea a vărsat lacrimi ce inundau fără a le putea stăpâni.

Piesa pentru esența ei este sguđuitoare, dar interpretată de un mare artist ca Manolescu, devine sfâșietor de dureroasă.

Pentru prima oară a fost jucată la noi în țară pe scena Teatrului Național din București în anul 1903, de către Novelii, unul din marii tragezieni ai lumii. Și atunci ca și acum la noi, spectatorii au rămas la sfârșitul piesei, a spus către public: Intrucât e noapte târziu și cum fiecare merge să se culce, nu e plăcut să plece dela teatru unde a venit să se distreze, cu impresia că pleacă dela înmormântare. — și pentru asta s'a găsit obligat să spună următoarea poveste: Un negustor bogat avea nevastă frumoasă și era foarte gelos. Într-o zi a plecat dela Roma la Neapoli pentru afaceri, urmând să se înapoieze la 12 noaptea din aceeași zi.

În dorința de a surprinde pe nevastă-sa, a rugat pe mecanicul trenului, dându-i 200 lire, să ajungă la Roma cu un ceas mai de vreme, adică la 11. Mecanicul care și el avea locuință în Roma, a primit suma și a ajuns la Roma la 11. Toată lumea pleacă spre casă, de asemenea și mecanicul, care ajuns acasă, intră înăuntru și își găsește nevasta în brațele unui prietin. De aci scandal, protestări... Nevastă-sa foarte liniștită îi spune mecanicului: ascultă dragul meu, dacă tu veneai ca de obicei la 12, nu era să ai astfel de neplăceri.

Gândiți-vă însă că în tren nu erau numai negustorul și mecanicul.

Cine știe ce vor fi găsit și ceilalți pe-acasă!!!

(Z.)

Reprezentarea „Morții Civile” a început la ora 8 și jumătate fix — dupăcum a fost anunțată. Public foarte puțin. Cei cari au luat parte vor păstra o amintire neuitată.

Balul tinerimii din Arad.

În seara de 13 Ianuarie nou (31 Dec. vechi) va avea loc un mar bal al tinerimii din Arad.

A V-a Șezătoare Culturală

Cu durerea desamăgirii în suflet iau conștientul, să înfățișez opiniei publice românești un moment al manifestărilor noastre culturale, care începuse cu atâta elan sub numele de Șezătoare culturale artistice în Palatul Cultural din Arad.

Erăm în convingerea firească și legitimă, publicul românesc din orașul nostru, va aprinde scopul ideal și nobil al nizușințelor noastre, de face să pătrundă cultura românească în sufletul societății românești, format și dezvoltat într-o cultură streină.

Insuficiența manifestată față de această manifestare care în cursul șezătorilor din anul trecut, s'a dus însă consecutiv, încât la șezătoarea a V-a din 31 Decembrie a. c. am constatat prezența unui număr foarte redus de auditori.

Să fie aceasta oare, o scădere a interesului față de orice acțiune de cultură națională și preocupare fatală a concetățenilor noștri față de chestiunile materiale sau a politicii vulgare zilei? Ne place să credem, că pozițiile Palatului Cultural nu se vor închide din cauza indiferenței publicului românesc față de manifestările culturale naționale.

Dacă în sesiunea trecută am înregistrat rezultat moral și material atât de frumos, având un fond de 12.000 lei, pentru ridicarea bust, marelui nostru istoric A. D. Xenopol.

Creдем că este justificat regretul nostru de indolența publicului românesc care petrece unele câteva momente a Șezătorilor culturale localul cafenelelor, în plimbări de bulevard întruniri particulare.

Nu facem recriminări, ci dureroase conștinții cu spiritul publicului strein, al concetățenilor noștri, față de orice manifestare culturală a lor.

Împlinim o datorință de mulțumire sufletescă și recunoștință, față de cei cari au contribuit la reușita programului Șezătoarei a V-a culturală:

Primul punct a fost conferința dlui Gr. Brovici intitulată „Vis și luptă”. Un șir de luminoase espuse în haina strălucitoare a limbii brodată cu cele mai frumoase figuratice. O poemă în proză armonioasă și plastică ferentiarul a adunat mai multe momente strălucitoare din viața popoarelor trecându-le prin leidescopul sufletului omenească și contopindu-le într'un tablou înălțător.

Dsoara *Onora Luca* a cântat la pian cu mândrie dibăcie artistică și întoșpretare clasică „L'oiseau est mort” de Chopin și Preludiul din „Șezătoarea” de Brediceanu.

Dsoara *Livia Vășian* a delectat asistentii minunata ei voce interpretând aria Perlelor Faust și două cântoace de Brediceanu. În ecstazul acestor arji dsoara Vășian a dovedit prin școala ei fină, cât și prin sonoritatea și vocea puternice și frumoase, toate calitățile distinse artistice, ce promite a fi o aleasă creată de operă.

Șezătoarea s'a terminat cu „Informații terare” a dlui prof. *St. Ciuceanu*, în care a în relief personalitatea și opera fenomenala lui John Ruskin recitând mai multe poezii din lumenle ei apărute în franțuzește.

Măsurile militare ale Turciei

Ziarele londoneze publică știri asupra măsurilor luate de Turcia în Asia mică. Se spune că trupele celești sunt concentrate pe linia nordică a regiunii kelred și că diviziunea a șasea are ordin de marș. Se mai știe că ordinul pentru demobilizare din nor părți din trupe a fost revocat și că acestea trimise spre Mossul.

Cu toate că nu se dă prea mare importanță acestor știri, se spune că dacă ele ar fi adevărate, aceste trupe cari au loc fără a fi putut fi controlate de sultan în Angora.

Mare târg de Crăciun! Cu prețuri reduse se vând toalete și mantourile de dame la magazinul Iuliu Plesz Arad, Str. Colonel Pirici (f. martir) 8. vis-a-vis de intrarea din dos a teatrului.

Cum e informată stăinătatea despre noi.

Ziarul american „New-York Times” în nrul său din 26 Nov. 1922 publică o scrisoare plină de minciuni și bârfele la adresa României. Scrisoarea e semnată de un oarecare *Nicholas Poyzl*, care se declară ungar. Se spune în acea scrisoare că armata română a atacat mișelește Ungaria după ce aceasta scăpase de bolșevism(?) și a jefuit-o cum n-ai tătarilor n-au jefuit-o la vremea lor.

Răspunzând unui articol al ziaristului Fritz-lugh Minnigerode, pe care l-am reprodus și noi într-unul din numerii noștri anteriori, *Nicholas Poyzl* scrie că ura Ungariei împotriva României e pe deplin justificată și prin faptul că România a ocupat teritoriul la care n'are nici un drept.

Aceste lucruri se scriu în ziare mari americane care au sprijinit în timpul războiului și a conferinței de pace justele revendicări ale României.

În fața acestei propagande ungurești care nu erată nimic pentru a ne discredita în ochii lumii, se impune de urgență ca guvernul român să numească pe lângă legațiile noastre în străinătate câte-un ziarist dintre cei mai buni, cari să informeze stăinătatea despre țara noastră și să știe să-i aducă la rezon pe calomniatorii ordinari puși în solda guvernului budapestan.

Dela Universitatea Populară.

A șasea serie de prelegeri, și ultima din semestrul I. dela Universitatea populară, s'a desfășurat astfel:

Prima oră. Dl prof. Nestor Blaga, după o foarte frumoasă introducere asupra lui Pasteur, a trecut la subiectul conferinței, celula și bacteriile, tratându-l cu multă competență, clar și cu interesante comparații asupra mărimii și greutateii acestor microorganisme. Lucrurile noi pe cari ni-le-a spus și felul cum ni-le-a dat me-a ținut atențiunea încordată.

A doua oră. Dl profesor I. Păușești a dezvoltat subiectul: Formarea limbii românești istoricul ei până la anul 1500.

Într-o foarte spirituală introducere lămurim motivele pentru care și-a ales acest subiect și binește pe acei ce preferă fumul și enervarea jocului de cărți dela Dacia, unei prelegeri interesante, dela universitatea populară sau unei conferințe dela Șezătoriile ce se dau la Palatul Cultural.

Trece apoi la subiect, pe care-l desvoaltă cu căldură, convingere și demonstrează cu rigurozitate latinitatea limbii române. A arătat că un diletant sau mai bine un autodidact poate studia o chestiune ca și un specialist.

Judec.

Autonomia Transilvaniei și Basarabiei?

Prosa sârbă află că între revoluționarii bulgari, turci, unguri și ucraineni s'a încheiat un acord în urma căruia se va face propagnă pentru autonomizarea Bosniei, Hertegovinei, Transilvaniei, Ucrainei, Basarabiei, Macedoniei, Traciei etc.

În acest scop capitalele statelor balcanice precum și Roma, Viena și Lausanne sunt împănate de agenți.

Beneș despre situația țării sale.

PRAGA. 30. — Beneș publică în „Slovenska Politika” reflecțiile sale cu privire la anul an, în cursul cărora relevă progresul extraordinar realizat în domeniile politic, economic și cultural, progres care a stătornicit situația internă. Propaganda habsburgică, lipsită de șansă, a pierdut caracterul său periculos. Slovacia este la adăpost de acest pericol, atât în vederea propriei sale consolidări cât și a întăririi republicii cehoslovace și a alianței cu România și Jugoslavia.

Proclamația lui Cicerin către poporul american.

Cicerin a adresat poporului american o proclamație în care arată că poporul rusesc dorește pacea, însă respinge proiectul alianțelor relativ la regimul Strămtorilor.

INFORMAȚIUNI.

Ziarul „Den” organul blocului constituțional bulgar, anunță că regimul la care sunt supuși în închisoare foști ministri din cabinetele dela 1922, 1920 și 1918, e foarte aspru.

Ei sunt tratați la fel cu deținuții de drept comun și nu pot comunica cu rudele decât odată pe săptămână.

Din această cauză — adaugă „Den” majoritatea foștilor ministri arestați sunt bolnavi.

Banca Națională a cerut ministerului de finanțe ca biletele de 1 și 2 lei ce se vor tipări pentru înlocuirea biletelor din circulație deteriorate să fie imprimate la secția de timbre a regiei unde s'au imprimat până acum și biletele de 0.25 și 0.50 bani.

Se menționează că înlocuirea bileteilor de 1 și 2 lei deteriorate nu exclude hotărârea guvernului de a bate în același timp și monede metalice de aceeași valoare.

D. Vasile P. Popa din Lugoj a oferit dlui rector al universității din Cluj un fond inițial de un milion pentru alcătuirea unui bazar-restaurant și a unei țesătorii, cu scopul de a veni în ajutorul tineretului studios, fără deosebire de naționalitate. În primul studenții vor căpăta hrana necesară, iar țesătoria va servi să le procure îmbrăcămintea.

În vederea construirii urgente a pavilionului respectiv, d. Popa a rugat prefectura de Cluj, să-i acorde în centru un loc viran.

Generosul donator a plecat la Cluj însoțit de arhitecți și maestri constructori pentru a grăbi începerea lucrului.

Consiliul superior al armatei se va întruni la Palatul regal sub prezidenția Regelui, Marti 3 Ianuarie.

La această sedință vor lua parte și dlul prim-ministru I. Brătianu și V. Brătianu ministru de finanțe.

Se va discuta planul de reorganizare al armatei.

SOCIETATEA „OCROTIREA ORFANILOR DIN RĂZBOI” roagă publicul, ca în pragul sărbătorilor, să nu uite de cei 150 orfani din războiu îngrijiți în orfelinatul „Regina Maria” și să facă daruri pentru pomul lor de Crăciun.

Donațiuni de orice natură se primesc cu mulțumire la orfelinat (str. Vicențiu Babeș) și în orele d. a. la biroul societății din str. Românului nr. 1a.

În Statele Unite s'a promulgat legea, care prevede pedepse cu mari amenzi pentru proprietarii cari refuză să închirieze locuințe familiilor cu copii. Întâia pedeapsă s'a aplicat, unui proprietar care anunțase că nu primește chiriași cu copii.

În vederea sărbătorilor ministerul de finanțe a înștiințat administrațiile financiare din țară, să efectueze plățile salariilor magistraților pe lunile Decembrie și Ianuarie, fără ordonante, urmând ca acestea să se judece ulterior.

Persoane sosite de peste Nistru anunță că în diferite orașe din Ucraina și Rusia autoritățile sovietice au înștiințat prin placarde că toți aceia, cari au un personal mai mare de 3 oameni, vor plăti o dare de 20 milioane ruble, scutiți de aceste taxe sunt acele familii, cari se vor servi de rude.

Lafontaine, deținătorul premiului Nobel a declarat în fața Senatului belgian, că limitarea armamentelor este incredințată generalilor și amiralilor cari au luat parte la războiu.

În decursul ultimilor 3 ani s'au fabricat mai multe arme, decât înainte.

„Le Temps” anunță din Roma că instrucțiuni speciale ale lui Mussolini prescriu autorităților să procedeze cu cea din urmă rigoare contra dezordinelor din orice parte ar porni.

Din București se anunță, că în locul rămas vacant prin moartea regrotatului dr. Vasile Saftu, este numit episcop al clerului militar părintele protopop dela Alba-Iulia Ion Teculescu.

În ziua de 31 Decembrie a avut loc adunarea meseriașilor pantofari. S'au discutat chestiuni privitoare branșei, propunerea făcută de Ludovic Cortăs pentru efinirea măririlor de pantofărie, pregătirea unui bal și creierea unui fond prin diferite taxe care să vie în ajutor membrilor în caz de boală.

Guvernul ar voi ca Parlamentul să ia vacanță Mercuri.

De aceea se va grăbi la Cameră discuția pe articole a reformei impozitelor, ca proiectul să fie votat până Mercuri seara.

Sobrania a votat o lege prin care se deschide un credit extraordinar de 350 milioane leva pentru înarmarea voluntarilor, pentru serviciul militar obligator și pentru serviciul poliției. Contravotării acestor credite de înarmări a fost un singur glas care a protestat.

S'a conferit medalia „Bene merent” clasa I. dlilor I. Pilat, D. Nanu, Gh. Murnu, Lucian Blaga, Nichifor Crăinic, Adrian Maniu, Lăviu Rebreanu și Alex. Cazan scriitori și membri ai societății Scriitorilor Români.

În ziua de 31 a. c. s'a ținut sedința măcelarilor și cărnătarilor. S'au discutat sub prezidenția dlui Sida Lazăr următoarele chestiuni: s'a expus bugetul de venitul și cheltuielile pe anul expirat; s'a fixat taxa de 3 lei de fiecare membru în caz de moarte.

Dr. Popper Sandor a explicat modificarea statutelor în legătură cu sindicatele din țară, iar dr. Vaida a luat acele statute cu procese verbale pentru a le înainta judecatoriei pentru legalizare. D. Bede Arpad a explicat chestiunea ce privește persoanele după moartea lor.

x Cel mai ieftin izvor de cumpărat articli de parfumerie este: Drogheria ȘARPELE, Eugen Lazar și Comp.

x SALĂ MODERNĂ ȘI COMODĂ stă la dispoziția on. dame pentru frizat și manicur la SZÉKELY, palatul Behus.

ȘTIRI TEATRALE.

Repertoriul săptămânii.

Marti seara se va reprezenta, orele 7 și jumătate: Cântecul înșeală (Ab. C.)

Mercuri (orele 7 și jum.): „Cântecul înșeală (Ab. A.)

Joi: premieră „A opta soție a lui Barbă Albastră” (Ab. B.)

Vineri: „A opta femeie soție a lui Barbă Albastră” (Ab. C.)

Sâmbătă: matineu: „Cântecul înșeală”.

Răspunsul turcilor la nota lui Curson.

Delegația turcă la conferința din Lausanne a prezentat lordului Curson răspunsul său privitor la viitorul vilaetului Mossul.

După știrile date de „News Agence”, turcii mențin în întregime cererea lor pentru încorporarea districtului Mossul la statul turc.

Asupra unei alte chestiuni la care nu se ajunsese încă la vre-o hotărâre definitivă, anume chestiunea capitulașunilor, Curson a declarat că și-a spus ultimul cuvânt, rămânând ca turcii să dea răspunsul lor.

Continuarea colectei R. Fem. Rom.

— Pentru îmbrăcarea copiilor săraci. —

Casa de păstrare de pe valea Crișului 500 lei, Grosz L., Ferestrăul arădan, Firma Andrén, Adler Andor, Seidner și fiul, câte 1000 lei; Cooperat. reu. agr. jud. Arad, Cinema Apollo câte 300 lei; Aradi olajipar rszv.-t., frații Kornis, Industria textilă, Banca Rom., Alpha și Bing Ede câte 500 lei, Farmacia Földes, dr. Schmidt Jánosné, Braun E. Desideriu Kardos, dr. L. Tămășdan, dr. E. Costina, dr. C. Moga, dr. Miron dr. V. Hotărân, dr. Cucu, dr. Albu, dr. C. Iancu P. S. Sa I.I. Papp și Conzistorul greco-ort. din Arad câte 100 Lei; Pavel Rozvan 150 Lei; dr. T. Papp 200 lei; dr. I. Kell 50 lei, Elenuta Puscașiu, Dim. Muscan, A. Călnicean, S. Stana, E. Căpitan, dr. Gh. Ciurlan, M. Păcșan, V. Olariu și I. Cioara câte 20 lei.

CINEMA.

SERPOLETA dramă în 5 acte în 1, 2, 3 Ianuarie în „Apollo”, după romanul lui Ludovic Biró. Este o istorie duioasă a unei familii, care căutându-și norocul încearcă toate când răzând când prin plâns. Reproducția excelentă, caracterle interesante ale piesei dau un farmec deosebit acestei piese instructive și distractive totodată.

MURITORUL senzație în film în 5 acte, în 1, 2, 3 Ianuarie în „Urania”. Și aceasta este o istorie de care ni-se oferă multe în viață și totuși fiecare e nouă. În lumea burgheză americană un decăzut caută să-și asigure viitorul prin moartea unui bogat, cărui i-se face prieten. Înă este, descoperit și dat judecării după multe peripeții, cari ne prezintă în lumină deplină moravurile burgheze.

A APĂRUT în Editura „Cartea Românească” s. a. București: A. COTRUȘ; Sărbătoarea Mortii (1914—15). Versuri. Prețul lei 10. De vânzare la toate librăriile românești din țară.

Redactor responsabil: LAURENTIU LUCA.
Cenzurat: Dr. MAGER.

CONVOCARE.

On. acționari ai Cooperativei seținene de furt rachiu și valorizare a poamelor sunt rugați a participa la adunarea generală anuală ordinară care se va ține în ziua de 26 Ianuarie 1923 orele 11 a. m. în sala primăriei comunale din Seitin.

OBIECTE:

1. Darea de seamă a direcțiunii și comitetului de supraveghiere despre starea materială a cooperativei conform socoților.

2. Propunerea de dizolvare a cooperativei conform direcției C. D. R. F. 11590—1919.

3. Alegerea comisiei de lichidare.

On. acționari se fac atenți că adunarea generală în conformitate cu § 52 din statute numai așa va putea hotărî definitiv în privința lichidării întrucât vor participa cel puțin 3/5 parte din acționari și din cei prezenți 3/4 parte opiniază dizolvarea.

Seitin, la 10 Decembrie 1922.

DIRECȚIUNEA.

Cele mai frumoase cadouri de Crăciun și anul nou la Va-147

DROGHERIA VAS

garnituri pt manicur și tot felul de articli de toaletă. — Serviciu prompt.

S'a început târgul mare de Crăciun undese află mare asortiment de obiecte pt. decori și pt. folosință și se pot cumpăra cu prețurile cele mai ieftine. K388

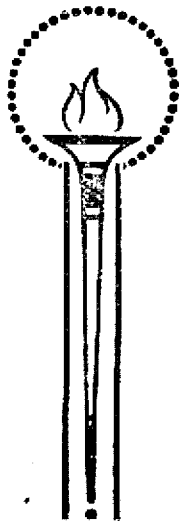
Maurițiu Fischer

prăvălie de sticlă, porcelan — și cadre de tablouri. —

Gartner Mihai

Atelier de reparat mașini de scris. Depozit de mașini de scris noi și vechi, totfelul de accesorii și părți constructive. Curăță și ține în bună stare mașini de scris. Arad, Str. Mețianu (f. Forray) Ga-131

Regele de cafea Cel mai ieftin izvor de cumpărat specialități de cafea și ceai Re-129 Str. Mețianu (f. Forray)

INSERTIUNI

SE PRIMESC CU PREȚURILE
CELE MAI AVANTAJOASE LA
SOLIDARITATEA
ARAD, STRADA ROMANULUI 1a.

„VICTORIA”

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII
CENTRALA: ARAD (ROMANIA).

SUCURSALE: IN CHISINEU, SIRIA, BOROSINEU
ȘI RADNA JUDEȚUL ARAD (ROMANIA).

IN CASELE PROPRII.

Capital societar și fonduri proprii: 20,000.000 Lei.
Depuneri spre fructificare: 80,000.000 Lei, din
care o parte considerabilă sunt depuneri americane.

RAMURI DE OPERAȚIUNI.

Execută tot felul de operațiuni de bancă.

Acordă: Imprumuturi cambiale.

hipotecare.

de lombard (pe gaj de efecte).

Financiază întreprinderi industriale, comerciale și agricole.

Cumpără și vinde monede străine (Dollari, Mărci, Lire, Franci și alte valute).

Primește depuneri spre fructificare pe libele și în cont curent

Primește bani din America ca depuneri, ori pentru inmanuare partidelor în Țară.

Efectuește comisuni primite din America în afacerile emigranților.

Are legătură de cont curent cu toate băncile din Țară și străinătate.

Cadouri de Crăciun și anul nou

reticule, portofele pieptene și totfelul de obiecte de toaletă cu prețurile cele mai ieftine

la „Mercedes”

BULEV. REG.
FERDINAND
No. 6 Me-140

Bomboane de salon

decoruri frumoase pentru pomul de Crăciun, ca și în fiecare an mare asortiment și cu prețuri ieftine la

„Regele Ciocolatei”

Str. Mețianu (Forray) Nr 2.
Mare bazar de Crăciun în articole de ciocolată. Re-1